

การศึกษากิจกรรมการบริหารงานวิชาการของฝ่ายการพยาบาล
โรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร

นางลัดดาวัลย์ ยิ่งเฟื่องมนต์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-583-863-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I1715232x

A STUDY OF ACADEMIC MANAGEMENT ACTIVITIES OF NURSING DIVISION
IN HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF THE
BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

Mrs. Laddawan Youngfheungmontra

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Sciences

Nursing Administration Program

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-583-863-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษากิจการกรรมการบริหารงานวิชาการของฝ่ายการพยาบาล

โรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร

โดย

นางลัดดาวัลย์ ยิ่งเฟื่องมนต์

คณะ

พยาบาลศาสตร์

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์สมคิด รักษาสิทธิ์)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณ ปุณโฑติ)

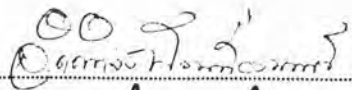
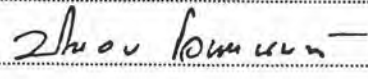
ลัดดาวัลย์ ยิงเฟื่องมนต์ : การศึกษากิจกรรมการบริหารงานวิชาการของฝ่ายการพยาบาล
โรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร (A STUDY OF ACADEMIC MANAGEMENT ACTIVITIES
OF NURSING DIVISION IN HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF THE
BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์
ดร.ประนอม โททกานนท์ 183 หน้า ISBN 974-583-863-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากิจกรรมการบริหารงานวิชาการของฝ่ายการพยาบาล
โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร และเปรียบเทียบการบริหารงานชั้นปฏิบัติและ
ประเมินผล จำแนกตามโรงพยาบาล เครื่องมือการวิจัย คือ แบบตรวจสอบรายการและแบบสอบถาม
ที่มีความตรงและความเที่ยง ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารงานวิชาการของฝ่ายการพยาบาลร้อยละ 60 ขึ้นไปรายงานว่าได้ปฏิบัติกิจกรรม
ชั้นวางแผนส่วนใหญ่ได้รับการปฏิบัติกิจกรรมที่ผู้บริหารงานวิชาการรายงานไม่ถึงร้อยละ 60 คือ
1) การจัดทำแบบสำรวจความต้องการการพัฒนาบุคลากร 2) การวางแผนเรื่องการศึกษาต่อต่างประเทศ
3) การจัดทำมาตรฐานการพยาบาลเพื่อตรวจสอบคุณภาพทางการพยาบาล 4) การกำหนดนโยบายและ
แนวปฏิบัติการส่งเสริมการค้นคว้าวิจัย และ 5) การหาทุนสนับสนุนการค้นคว้าวิจัย
2. กิจกรรมการบริหารงานวิชาการชั้นปฏิบัติรายการกิจกรรมและรวมทุกด้านอยู่ในระดับ
"ปานกลาง" เปรียบเทียบการปฏิบัติทุกด้านคือ การพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมงานวิชาการ และ
การค้นคว้าวิจัย จำแนกตามโรงพยาบาลพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. กิจกรรมการบริหารงานวิชาการชั้นประเมินผลในด้านการพัฒนาบุคลากรและการส่งเสริม
งานวิชาการอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ด้านการค้นคว้าวิจัยอยู่ในระดับ "น้อย" เปรียบเทียบการประเมิน
ผลด้านการพัฒนาบุคลากรและการค้นคว้าวิจัย จำแนกตามโรงพยาบาลพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ผู้บริหารงานวิชาการของฝ่ายการพยาบาลรายงานปัญหาในชั้นการวางแผน คือ ขาด
งบประมาณ และผู้บริหารมีภาระรับผิดชอบมาก ชั้นปฏิบัติ คือ สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ มีไม่เพียงพอ และ
ไม่เหมาะสม ชั้นประเมินผล คือ ขาดงบประมาณในการประเมินผล

ภาควิชา..... คณะพยาบาลศาสตร์
สาขาวิชา..... การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา..... 2536

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C486083 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD: ACADEMIC MANAGERS ACTIVITIES OF NURSING DIVISION

LADDAWAN YOUNGFHEUNGMONTRA A STUDY OF ACADEMIC MANAGEMENT ACTIVITIES OF NURSING DIVISION IN HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. PRANOM OTHAGANONT, Ed.D. 183 pp. ISBN 974-583-863-2

The main purpose of this research were to study and compare academic managers activities of nursing division in Hospitals Under the Jurisdiction of the Bangkok Metropilitan. The research instrument were developed and tested for validity and reliability by researcher.

The major findings were as follow :

1. The academic nurse managers, more than 60 percentage, reported the most of activities of planning were performed. The activity performed in which academic nurse managers less than 60 percentage reported were named as 1) planning establishment of personnel development needs survey, 2) fellow ship planning for personnel to study abroad 3) establishment standard for nursing audit 4) establishment of policy and means for research promotion and 5) seeking and providing research fund.

2. The academic management in stage of implementation, in each activity and over all were performed in "moderate" level. There was a statistically significant different at .05 level performance in aspect of personnel development, academic promotion, and research, as classified by institution.

3. The academic management activities in aspect of personnel development and academic promotion, in stage of evaluation, were performed in "moderate" level, While the activity in aspect of research was in "less" level. There was a statistically significant difference at .05 level of performance in aspect of personnel development, and research, as classified by institution.

4. The problems, in stage of planning, reported by the academic nurse managers were named as budget insufficiency, nurse managers had more work load. In stage of implementation, the problems were named as insufficiency and improper of place, material and media, while none budget for evaluation was reported in stage of evaluation.

ภาควิชา..... คณะพยาบาลศาสตร์
สาขาวิชา..... การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา..... 2536

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โทกานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยดีเสมอมา ตั้งแต่เริ่มแรกจนสิ้นสุดการทำวิจัย รวมทั้งให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณ ปุณฺณโชติ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำในการใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย และ รองศาสตราจารย์สมคิด รักษาสิทธิ์ ที่ได้กรุณาเป็นประธานในการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 10 ท่าน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามในการวิจัย ผู้อำนวยการสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการโรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล และ ผู้บริหารงานวิชาการของฝ่ายการพยาบาลทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างดียิ่ง

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ พ.อ บุญส่ง นางสาวบุษยดา และ นางสาวญาณวรรณ ยิ่งเฟื่องมนต์ ซึ่งให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา จนสำเร็จการศึกษา

ลัดดาวัลย์ ยิ่งเฟื่องมนต์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	79
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	79
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	80
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	84
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	131
บรรณานุกรม.....	151
ภาคผนวก.....	161
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	162
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	164
ประวัติผู้วิจัย.....	183

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนผู้บริหารงานวิชาการ จำแนกตามโรงพยาบาล สังกัด กรุงเทพมหานคร.....	79
2	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับคืนเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำแนกตาม โรงพยาบาล.....	84
3	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารงานวิชาการ ฝ่ายการพยาบาล จำแนกตาม โรงพยาบาล.....	90
4	จำนวนของผู้บริหารงานวิชาการ ฝ่ายการพยาบาล จำแนกตามคุณลักษณะประชากร และโรงพยาบาล.....	91
5	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารงานวิชาการ ฝ่ายการพยาบาล ที่ปฏิบัติ กิจกรรมการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาศุคลากร.....	93
6	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารงานวิชาการ ฝ่ายการพยาบาล ที่ปฏิบัติ กิจกรรมการวางแผนงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมงานวิชาการ.....	94
7	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารงานวิชาการ ฝ่ายการพยาบาล ที่ปฏิบัติ กิจกรรมการวางแผนงานวิชาการ ด้านการค้นคว้าวิจัย.....	95
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกิจกรรมการปฏิบัติงานวิชาการ ฝ่ายการ พยาบาลของผู้บริหารงานวิชาการ.....	96
9	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกิจกรรมการปฏิบัติงานวิชาการฝ่ายการพยาบาล ของผู้บริหารงาน วิชาการ จำแนกตามโรงพยาบาลและรายด้าน.....	97
10	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกิจกรรมการปฏิบัติงานวิชาการฝ่ายการพยาบาล ของผู้บริหารงาน วิชาการ ด้านการพัฒนาศุคลากร.....	98
11	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกิจกรรมการปฏิบัติงานวิชาการฝ่ายการพยาบาล ของผู้บริหารงาน วิชาการ ด้านการส่งเสริมงานวิชาการ.....	100
12	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกิจกรรมการปฏิบัติงานวิชาการฝ่ายการพยาบาล ของผู้บริหารงาน วิชาการ ด้านการค้นคว้าวิจัย.....	103

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กิจกรรมการประเมินผลงานวิชาการ ฝ่ายการพยาบาลของผู้บริหารงานวิชาการ..... 105
14	เปรียบเทียบกิจกรรมการประเมินผลงานวิชาการ ฝ่ายการพยาบาล ของผู้บริหารงานวิชาการ จำแนกตามโรงพยาบาลและรายด้าน..... 106
15	เปรียบเทียบกิจกรรมการประเมินผลงานวิชาการ ฝ่ายการพยาบาล ของผู้บริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาศุคลากร..... 107
16	เปรียบเทียบกิจกรรมการประเมินผลงานวิชาการ ฝ่ายการพยาบาล ของผู้บริหารงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมงานวิชาการ..... 109
17	เปรียบเทียบกิจกรรมการประเมินผลงานวิชาการ ฝ่ายการพยาบาล ของผู้บริหารงานวิชาการ ด้านการค้นคว้าวิจัย..... 111
18	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารงานวิชาการ ฝ่ายการพยาบาล ที่รายงานปัญหาในกิจกรรมการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาศุคลากร..... 113
19	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารงานวิชาการ ฝ่ายการพยาบาล ที่รายงานปัญหาในกิจกรรมการวางแผนงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมงานวิชาการ..... 115
20	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารงานวิชาการ ฝ่ายการพยาบาล ที่รายงานปัญหาในกิจกรรมการวางแผนงานวิชาการ ด้านการค้นคว้าวิจัย..... 117
21	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารงานวิชาการ ฝ่ายการพยาบาล ที่รายงานปัญหาในกิจกรรมการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการพัฒนาศุคลากร..... 119
22	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารงานวิชาการ ฝ่ายการพยาบาล ที่รายงานปัญหาในกิจกรรมการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมงานวิชาการ..... 121
23	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารงานวิชาการ ฝ่ายการพยาบาล ที่รายงานปัญหาในกิจกรรมการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการค้นคว้าวิจัย..... 123
24	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารงานวิชาการ ฝ่ายการพยาบาล ที่รายงานปัญหาในกิจกรรมการประเมินผลงานวิชาการ ด้านการพัฒนาศุคลากร..... 125

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
25	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารงานวิชาการ ฝ่ายการพยาบาล ที่รายงาน ปัญหาในกิจกรรมการประเมินผลงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมงานวิชาการ.....	127
26	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารงานวิชาการ ฝ่ายการพยาบาล ที่รายงาน ปัญหาในกิจกรรมการประเมินผลงานวิชาการ ด้านการค้นคว้าวิจัย.....	129